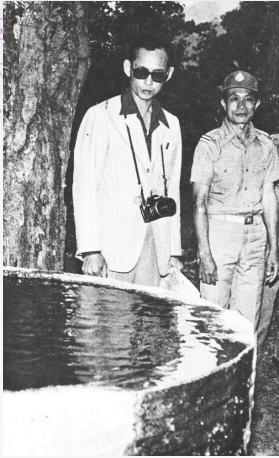

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง : แม่ปุนหลวง

ตำบลแม่แว่น อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ปี พ.ศ. 2521 และ พ.ศ. 2522 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้เสด็จเยี่ยมราษฎร บ้านแม่ปุนหลวง ทรงได้ทอดพระเนตร ในวิถีชีวิตชาวเขา เผ่ามูเซอแดง ซึ่งมีฐานะยากจน ส่วนใหญ่มีอาชีพเก็บใบเมี่ยง หรือชาป่า ส่งจำหน่ายและการปลูกฝิ่น

พระองค์ทรงเสด็จพระราชดำเนินไปตามไหล่เขา ซึ่งเป็นการปลูกฝิ่นของชาวไทยภูเขา พระองค์จึงได้รับสั่งกับผู้อาวุโสของหมู่บ้าน และราษฎรที่ตามเสด็จ ความว่า...

**“อยู่ที่ไหน ให้อยู่ดีดี เลิกปลูกฝิ่น เลิกทำลายป่า แล้วเราจะหาพืชผัก ไม้ผล มาให้ปลูก
หาไก่พันธุ์ดีมาให้เลี้ยง เพื่อสร้างรายได้แทนการปลูกฝิ่น”**

ต่อมาในปี พ.ศ. 2523 ทรงมีพระราชดำริให้ก่อตั้ง “โครงการหลวงแม่ปุนหลวง” ณ บ้านแม่ปุนหลวง หมู่ 8 ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ (มหาวิทยาลัยแม่โจ้) มีการส่งเสริมการปลูกไม้ผลเมืองหนาวในพื้นที่เดิมของ ชาวไทยภูเขาที่ปลูกฝิ่น ประมาณ 1,000 ไร่ เช่น ท้อพื้นเมือง ท้อพันธุ์ แอปเปิ้ล สาลี่ แอปริคอต ลิ้นจี่ พลับ บ๊วย อะโวคาโด โคลวอท ตลอดจน ส่งเสริมอาชีพ การเลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร ไก่ โค กระบือ “แม่ปุนหลวง” มาจากคำว่า แม่พลูหลวง คือ ใบพลู ที่ผู้เฒ่าผู้แก่ใช้เคี้ยวกับหมาก ซึ่งเดิมบริเวณบ้านแม่ปุนหลวง มีลำห้วยขนาดใหญ่ และมีต้นพลูหลวงเป็นจำนวนมาก

ปัจจุบันศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปุนหลวง มีพื้นที่รับผิดชอบทั้งสิ้น 5 หมู่บ้าน ประกอบไปด้วยชาวเขาเผ่ามูเซอแดง 931 ครัวเรือน พื้นที่รวมทั้งสิ้น 86.90 ตารางกิโลเมตร มีการส่งเสริมการปลูกพืชผัก ไม้ผลเขตหนาว เช่น เซเลอรี่ สลัด ชา กาแฟ บ๊วย ท้อ องุ่น อะโวคาโด รวมถึงงานส่งเสริมด้านความเข้มแข็งของชุมชน งานฟื้นฟูและอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม และยังเป็นแหล่งเรียนรู้การเกษตรบนพื้นที่สูงทำให้เกษตรกร

ผลการดำเนินงาน

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปุนหลวง มีผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. ร่วมวางแผนกับหัวหน้าศูนย์ฯ เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบโรงบ่มเมล็ดผัก ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปุนหลวง
2. ดำเนินการขอความอนุเคราะห์มูลนิธิโครงการหลวง ปรับปรุงโรงเพาะเมล็ดผัก และพัฒนาโรงเรือนปลูกผักที่เหมาะสมต่อการปลูกในช่วงฤดูฝน ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปุนหลวง
3. ลงพื้นที่วางแผนการพัฒนา ปรับปรุง ระบบโรงบ่มเมล็ดผัก ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปุนหลวง
4. ดำเนินการพัฒนาโรงบ่มเมล็ดผัก ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปุนหลวง
5. ลงพื้นที่ติดตามผลการพัฒนาระบบโรงบ่มเมล็ดผัก ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปุนหลวง

อว.สธ.

งานประชุมวิชาการ
และ
นิทรรศการ
ครั้งที่ 12

ทรัพยากรไทย

หมวด
ทรัพยากรสิ่ง
สันทน

4-10

พฤศจิกายน
2568

ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

